

dne, kdy snad bylo vysloveno, že se obžalovaný osvědčil, nebo kdy na něm byl vykonán trest, je jasné, že u obžalovaného trvá dosud překážka podmíněného odsouzení. Námitky stěžovatelovy, jimiž se snaží dovodit, že tu není překážka podmíněného odsouzení uvedená v § 2 cit. zákona, jsou tedy mylné a bezpodstatné.

Čís. 6377.

Do samostatné působnosti obce v Čechách náleží i péče o bezpečnost osob a majetku v celém jejím katastrálním území.

Vrchnostenská povaha obecních zřízenců (strážníků), určených obcí k jejímu výkonu, není závislá na nošení určitého oděvu, ani není omezena na určitou dobu. Obecní strážník je i během obstarávání svých soukromých záležitostí oprávněn i povinen ujmouti se z vlastního popudu bezpečnostní služby, přistihne-li v obvodu obce pachatele při porušování statků, k jichž ochraně je ustanoven (při polním pychu).

(Rozh. ze dne 17. října 1939, Zm I 472/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podle § 98, písm. a) tr. z.

Důvody:

Podle zjištění rozsudku přistihl strážník S. dne 13. června 1939 kolem třetí hodiny ranní, když jel za obec V., v níž jest obecním strážníkem, pro vodu pro vlastní potřebu, obžalovanou na poli rolníka T. při páchání polního pychu. Šel proto k obžalované, vysypal z její plachty nažatý jetel a chtěl jí plachtu vzíti, aby měl proti ní důkaz, poněvadž ví, že obžalovaná jinak vše popře. Obžalovaná mu nechtěla plachtu dáti, tahala se s ním o ni asi patnáct až dvacet minut a při tom ho udeřila tvrdým předmětem do levé ruky, takže mu způsobila bolestivou krevní podlitinu na hřbetu ruky. Když strážník S. viděl, že mu obžalovaná po dobrém plachtu nedá, nařízl plachtu na jednom konci nožem a odešel, aby majiteli pole oznámil, že obžalovanou přistihl na jeho jeteli. Obžalovaná S. znala jako obecního strážníka a byla si vědoma, že jí chce zabaviti plachtu, aby měl proti ní důkaz. Z těchto zjištění dospěl nalézací soud k závěru, že obžalovaná úmyslně udeřila strážníka S. do ruky, chtějíc ho tím přinutiti k tomu, aby jí nezabavil plachtu, která měla sloužiti za důkaz proti ní, a nepřiložil jí k udání jako věc doličnou.

Nalézací soud neshledal ve zjištěném skutku obžalované skutkovou podstatu zločinu podle § 81 tr. z., — jak se toho domáhala veřejná obžaloba, — s odůvodněním, že strážník S., jsa oblečen v civilní šat a jsa mimo službu, jel pro vodu pro vlastní potřebu, že jako polní hlídač nebyl vzat do přísahy okresním úřadem a tudíž nebyl ve výkonu své

služby jako strážník a nepožíval ochrany podle § 68 tr. z., nýbrž podřadil zjištěný skutek obžalované pod skutkovou podstatu zločinu podle § 98, písm. a) tr. z.

Tento výrok o vině napadá obžalovaná zmateční stížností z důvodů zmatečnosti podle § 281, čís. 4, 9, písm. a) a 10 tr. ř. Zmateční stížnosti nelze přiznati úspěch již proto, že obžalovaná měla býti při správném právním posouzení věci uznána vinnou zločinem podle § 81 tr. z. a vzhledem ke zjištění, že obecní strážník S. byl jí poraněn, odsouzena podle druhé trestní sazby § 82 tr. z., tudíž sazby těžší, než je sazba (nižší sazba § 100 tr. z.), podle níž byl obžalované trest vyměřen.

Podle § 28, čís. 2 obecního zřízení pro Čechy ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 zem. zák., náleží do samostatné působnosti obce zvláště také péče o bezpečnost osob a majetku, a to nejen v zastavěném obvodu obce, nýbrž v celém jejím obvodu (katastrálním území). Obec obstarává tuto péči — nehledě ke starostovi a členům obecního představenstva — obecními zřizenci (strážníky). Pokud nejsou ustanoveni ke zvláštní ochraně určitého majetku, jako na příklad majetku polního nebo rybníčního (viz rozh. čís. 2987 a 1546 Sb. n. s. a zákonná ustanovení v těchto rozhodnutích uvedená), není zákonného předpisu, který by činil vrchnostenskou povahu zřizenců obecního úřadu (strážníků), v § 68 tr. z. výslovně stanovenou, závislou na nošení určitého šatu (odznaku) nebo ji omezoval na určitou denní dobu. Okolnost, že obecní strážník obstarává své soukromé záležitosti, nezbavuje ho ani práva ani povinnosti, aby, přistihne-li v obvodu obce v době obstarávání soukromých záležitostí pachatele při porušování právních statků, k jichž ochraně je ustanoven, z vlastního popudu a podnětu se uvázal v úkony bezpečnostní služby, jež je jeho trvalým povoláním a náleží mu tudíž kdykoliv. Zakročil-li obecní strážník S. proti obžalované, přistihnuv ji při polním pychu v obvodu obce V., vykonával tím, pečuje o bezpečnost majetku, úkon spadající do jeho služby a požíval proto ochrany podle § 68 tr. z. Tímto právním hlediskem je opodstatněna bezdůvodnost výtky, uplatněné s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 4 tr. ř., že nalézací soud zamítl návrh obhajoby, aby byl jako svědek slyšen starosta obce V. o tom, dal-li strážníku S. příkaz, aby hlídal také v katastru obce mimo obec. Obžalovaná tím, že v úmyslu, aby zmařila služební výkon obecního strážníka S., t. j. zabavení plachty za účelem získání důkazu k jejímu usvědčení z polního pychu, udeřila ho přes ruku, takže mu na ní způsobila poranění, zprotivila se osobě vrchnostenské u výkonu její služby skutečným násilným vztažením ruky a měla proto býti uznána vinnou zločinem podle § 81 tr. z. Jsou proto podle toho, co nahoře uvedeno, bezdůvodné námitky zmateční stížnosti, že nejde vůbec o trestný čin, nebo že jde o některý z mírněji trestných činů (§ 281, čís. 9, písm. a), 10 tr. ř.).

Čís. 6378.

Zákon nerozeznává v § 187 tr. z., z čí majetku byla dána náhrada. Je přípustné, aby ji za pachatele dala i jiná osoba, třeba i z vlastního jmění, jen když se pachatel činně zúčastnil nápravy škody tím, že ji sám k tomu přiměl.